

Att stärka rättighetsperspektivet för barn och elever med funktionsnedsättning

Jenny Nilsson

Tove Söderqvist Dunkers

Hur vi arbetar för att stärka rättighetsperspektivet

- Viktigt för barn och elever med funktionsnedsättning inom utbildningsområdet, särskilt med tanke på att risken för att befinna sig i utsatta situationer är större för våra målgrupper.
- Barnombudsmannen har kommit med slutsatsen att det krävs genomgripande förändringar om barnkonventionen ska förverkligas för barn med funktionsnedsättning.

(Barnombudsmannen: Respekt, 2015)

Målbild 2022: Pådrivande rättighetsaktör

De rättigheter som barn, elever och vuxna med funktionsnedsättning har främjas, tillvaratas och tillämpas i utbildningsverksamheterna

Barnpanel – delaktighet

Att ta tillvara på barns åsikter och erfarenheter

31 elever berättar!

- Vi har intervjuat elever med fysiska, kognitiva och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i åldern 10 till 18 år som alla går i grundskolan.
- Fokus ligger på erfarenheter av hur trygghet, studiero och motivation fungerar på deras skola.

**Presenteras vid frukostsemin. den
25 april**

Barnpanelsrapport

Vad säger elever med funktionsnedsättning om trygghet, studiero och studiemotivation?

Ali och Tora berättar

”Varför ska vi kunna det här?” Ali är frustrerad. Han är uttråkad efter en lång genomgång, och han börjar få svårt att sitta still. Benen hoppar liksom upp och ner, lite som att han både styr och inte styr över dem. Han sätter igång benen och sen fortsätter de av sig själva.

”Det ringer ut till rast men Tora vill helst inte gå ut. Hon ser sig omkring och väntar tills de sista barnen är på väg ut genom klassrumsdörren, då börjar hon röra på sig och ansluter till barnen så det ser ut som hon är med dem. Ibland är Tora rädd för att gå ut på rasterna. ”

Främjande faktorer för studiemotivation

- när lärare har tid att förklara
- när eleven förstår vad hen ska göra och varför
- att jobba med en kompis
- att känna sig trygg i skolan
- att skolan har utvecklat verksamheter dit elever kan gå och få individuell hjälp
- att prov fördelas på olika veckor och att lärare samverkar sinsemellan.

Att lyssna på eleverna

- Om du fick bestämma, du var utbildningsminister, vad skulle du bestämma då?
- *”Det är väl att lära sig lyssna mer på vad elever säger. För det har hänt mig många gånger att de inte lyssnar på vad jag säger. Men att fråga oss elever...för de tror att de vet mer än vad vi gör. Fast det är egentligen vi själva som vet hur allting är och hur det fungerar för oss”.*

Elsa

Barnombud

Att stärka barnrättsperspektivet

Syftet med att ha en barnombud

- Utveckla rollen som barnombud för elever inom specialskolan
- Att vara en trygg person för elever att vända sig till för att få råd och stöd vid behov
- Stärka barnrättsperspektivet – pådrivande rättighetsaktör

Barnombudet arbetar med att

- Barn med funktionsnedsättning blir sin egen rättighetsbärare
- Barn är medvetna om sina rättigheter som barn, rättigheter kring sin funktionsnedsättning, sitt språk, sina hjälpmedel och sin könstillhörighet.
- Barn och unga inom SPSM gör sina röster hörda och får inflytande när det gäller frågor och beslutsfattande som rör dem.

Viktiga saker att tänka på

- Att vara medvetna om sina rättigheter, våga uttrycka sina åsikter och erfarenheter är extra viktigt
- Rättigheter för barn med funktionsnedsättnings innebär att arbeta med båda konventionerna
 - Barnkonventionen, Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Ett aktivt elevdemokratiarbete, involvera elever från början
- Nätverk med ungdomsorganisationer ledda av unga med funktionsnedsättning.

**Specialpedagogiska
skolmyndigheten**

